نشریه فرهنگ و ارتقای سلامت فرهنگستان علوم پزشکی
دوره ششم، تابستان ۱۴۰۱، شماره دوم، صفحات ۳۰۵ تا ۳۰۶

نامه به سردبیر

ترویج فرهنگ سلامت عامل مؤثر در عدالت سلامت و سبک زندگی سالم

حمید مقدسی[1*]

۱. * **نویسنده مسئول:** استاد، گروه مدیریت و فناوری اطلاعات سلامت، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران، moghaddasi@sbmu.ac.ir

دریافت مقاله: ۱۴۰۱/۰۴/۲۰ پذیرش مقاله: ۱۴۰۱/۰۵/۲۲

جامعه جهانی برخوردار از فرهنگ‌های گوناگون ومتنوع است که این گوناگونی همراه با تنوع آب و هوایی و جغرافیایی موجود درکره زمین، شرایط زندگی را دلپذیرتر می‌کند. فرهنگ مجموعه‌ای از باورها، آداب، سنن و رفتارهای مجموعه‌ای از مردم با مرز بندی مشخص به عنوان کشور و مؤکد روش‌های زیستی است که متاثر ازعوامل مختلف تاریخی، جغرافیایی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و تکنولوژیک تنوع می‌یابد و قابلیت تغییر دارد. نکته قابل توجه این است که ویژگی‌های فرهنگی هرجامعه را می‌توان بصورت ارزش‌های مثبت و منفی بیان کرد و این ارزش‌ها از یک جامعه به جامعه دیگر تفاوت داشته، می‌تواند ازمثبت به منفی و بالعکس تغییر یابد. به بیان دیگر، ممکن است آنچه که درفرهنگ یک جامعه دارای ارزش مثبت است در فرهنگ جامعه‌ای دیگر به عنوان یک ویژگی با ارزش منفی تلقی شود. مثلا نوشیدن نوشابه‌های الکلی یا کشیدن قلیان در فرهنگ یک جامعه به عنوان یک ارزش مثبت و پذیرفته شده تلقی شود اما در فرهنگ جامعه‌ای دیگر کاری ناپسند پنداشته شود و به صورت منفی ارزش‌گذاری شود.آنچه باعث این ارزش‌گذاری می‌شود اخلاق فردی و اجتماعی است که عمدتا تحت تاثیر باورهای دینی و ایدیولوژیک جامعه می‌باشد. مدیریت جوامع جهان به خاطر تفاوت ارزشی ویژگی‌های فرهنگی امری بسیار دشوار به حساب می‌آید(۳-۱).

به نظر می‌رسد تثبیت ارزش‌های فرهنگی در جوامع مختلف دنیا تنها راه دستیابی به یک مدیریت موفق جهانی است که آن هم درگرو ترویج فرهنگ سلامت در میان کشورهای جهان می‌باشد.

فرهنگ سلامت به‌طور گسترده به عنوان شرایطی تعریف می‌شود که در آن، سلامت و رفاه مردم شکوفا شده، و از طریق تقویت جوامع سالم به‌طور عادلانه، جریان‌های تصمیم‌گیری عمومی و خصوصی هدایت می‌شود به‌طوری‌که همه این فرصت را دارند تا انتخاب‌هایی داشته باشند که منجر به سبک زندگی سالم شود.

فرهنگ سلامت باعث می‌شود رفتارهایی در جامعه نهادینه شود که منبعث از رعایت اصول بهداشتی و در راستای تأمین سلامتی جسمانی، روانی، اجتماعی، و معنوی مردم است و از لحاظ ارزشی در نزد تمام جوامع به‌طور یکسان و بطور مثبت تلقی می‌گردد.

بنابراین فرهنگ سلامت را می‌توان مجموعه باورهای تأیید شده، آداب و رفتارهایی دانست که براساس قواعد بهداشتی و در راستای تضمین و ارتقای سلامتی مردم شکل گرفته است و به عنوان چارچوبی برای سبک زندگی سالم جوامع بحساب می‌آید.

ترویج فرهنگ سلامت رویکردی مطمین در ایجاد فصل مشترکی بسیارعمیق و وسیع بین تمام فرهنگ‌های موجود دنیا می‌باشد و موجب رواج عدالت بهداشتی و سبک زندگی سالم در جهان می‌شود. در واقع فرهنگ سلامت به مثابه چارچوبی برای سبک زندگی سالم است. از طرف دیگر عاملی بسیار مؤثر در کاهش تأثیر ایدیولوژی‌های گوناگون بر رفتار مردم به حساب می‌آید و موجب ایجاد نوعی وحدت رویه زیستی برپایه تضمین سلامتی می‌گردد و این درحالی است که مردم جوامع مختلف از لحاظ آداب خوردن، پوشیدن، روابط اجتماعی، و ازدواج در چارچوب قواعد بهداشتی برخوردارا تنوع و دیگرگونی نیز خواهند بود(۷-۴).

سازمان بهداشت جهانی می‌بایست با تکیه بر باور عمومی تمامی حکومت‌ها به ضرورت حفظ و ارتقای سلامتی مردم که آن را در قانون اساسی کشور خود تاکید کرده اند، نقش خود را در ترویج فرهنگ سلامت در جوامع بین‌المللی بطور جدی ایفا کند تا کره زمین هرچه زودتر به زیستگاهی امن‌تر تبدیل شود که سبک زندگی سالم در آن جریان دارد و مردم دنیا بیشتراز پیش در صلح و آرامش زندگی کنند و ترسیمی سبز و دلپذیر از جریان حیات در این سیاره داشته باشند.

Letter to Editor

Health Equity and Healthy Lifestyle in the Light of Promoting Culture of Health

Hamid Moghaddasi[1*]

1. ***Corresponding Author:** Professor of Health Information Management & Medical Informatics, Health Information Management and Technology Department, School of Allied Medical Sciences, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran, moghaddasi@sbmu.ac.ir

[Downloaded from ijhp.ir on 2026-11-17]

[DOI: 10.22034/6.2.14]

منابع

1. Cohen AB. Many forms of culture. Am Psychol 2009; 64(3): 194-204.
2. Lin, C. Understanding Cultural Diversity and Diverse Identities. In: Leal Filho, W., Azul, A.M., Brandli, L., Özuyar, P.G., Wall, T. (eds) Quality Education. Encyclopedia of the UN Sustainable Development Goals. Springer, Cham; 2020.
3. Plough AL. Building a culture of health: challenges for the public health workforce. Am J Prev Med 2014; 47(5 Suppl 3): S388-90.
4. Melnyk Yu B, Pypenko I.S. Concept "Health Culture" in System of Categories "Culture" and "Health". International Journal of Education and Science 2019; 2(1): 53–64.
5. WHO. Cultural Contexts of Health and Well-being, No.1. First meeting of the expert group, Copenhagen, Denmark, 15–16 Jan; 2015.
6. Chandra A, Acosta J, Carman KG, Dubowitz T, Leviton L, Martin LT, et al. Building a National Culture of Health: Background, Action Framework, Measures, and Next Steps. Rand Health Q 2017; 6(2): 3.
7. Plough AL. Building a culture of health: a critical role for public health services and systems research. Am J Public Health 2015; 105 Suppl 2(Suppl 2): S150-2.

[Downloaded from ijhp.ir on 2026-11-17]

[DOI: 10.22034/6.2.14]